

УДК 33.013.42

Жанна Баб'як, Ліліана Джиджора

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА МОДЕЛЬ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЯК УМОВА УСПІШНОЇ СОЦІАЛЬНО-ВИХОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТА-ІНОЗЕМЦЯ

Zhanna Babiak, Liliana Dzhyzhora

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

STRUCTURAL-FUNCTIONAL MODEL OF LEARNING PROCESS AS A CONDITION FOR SUCCESSFUL SOCIAL-UPBRINGING ACTIVITY OF THE INTERNATIONAL STUDENT

Соціально-виховний процес у вищій школі, як і будь-який інший процес, може бути об'єктом управління, тому його ефективність залежить часто від того, наскільки вміло ним управляють. Аналізуючи даний аспект соціально-виховного процесу і розробляючи його структурно-функціональну модель, потрібно визначити організаційно-управлінські фактори, які впливають і на освітній процес також:

- нормативні фактори, зокрема: нормативне регулювання життєдіяльності ВНЗ, наявність концепції соціальної роботи, наявність програми реалізації даної концепції;
- організаційно-адміністративні фактори: діяльність проректора, відділу соціально-виховної роботи, наявність інституту кураторів і наставників;
- організаційно-методичні фактори, а саме: проведення семінарів, нарад, тренінгів обміну досвідом.

На думку експертів, найбільш вагомим фактором соціально-виховного процесу, який впливає на освіту студентів-іноземців, є «наявність інституту кураторства та наставників». Кураторство сьогодні набуло нового змісту і є важливим фактором у здійсненні освітнього процесу. Керівник академічної групи повинен бути чесним, порядними, принциповим, тактовним, справедливим, вимогливим, енергійним та ін. Особливо важлива риса куратора, який працює з іноземними студентами, – це толерантність. «Толерантність означає повагу, сприйняття та розуміння багатого різноманіття культур нашого світу, форм самовираження та самовиявлення людської особистості... Толерантність – це єдність у різноманітті... Це означає визнання того, що люди від природи своєї відрізняються зовнішнім

виглядом, становищем, мовою, поведінкою й мають право жити в мирі та зберігати свою індивідуальність» [2].

Кураторові необхідно враховувати індивідуальні психологічні особливості кожного студента, різницю характерів, національне та релігійне виховання студентів групи. З огляду на це, він зобов'язаний здійснювати соціально-виховну роботу безпосередньо у своїй групі завдяки детальному вивченню складу групи, організації вибору складу групи; допомагати в адаптації до умов університетської форми навчання; тримати під контролем успішність студентів, виявляти причини отримання негативних оцінок і встановлювати контакти з відповідними кафедрами та викладачами з метою надання студентам необхідної методичної допомоги для покращення успіхів у навчанні.

Кураторам слід пам'ятати, що кожен студент прагне до життєвого успіху і має свої уявлення про шляхи й умови його досягнення. Тому наставника повинна цікавити студентська світоглядна установка на те, як домогтися життєвого успіху або модель досягнення успіху. Причому простежуємо схильність одних студентів самостійно вирішувати свої проблеми і акцентуємо на самій людині як суб'єкті власної життєдіяльності. Це дає право вести мову про суб'єктну модель досягнення життєвого успіху, яка проявляється в одній із форм: радикальній чи помірній. Досягнення успіху в умовах вищого навчального закладу є найбільш надійним фундаментом успішного майбутнього для молоді. Якщо студент вважає, що досягнення успіху залежить від нього самого, то ми маємо справу з радикальною формою суб'єктної моделі досягнення успіху. Якщо ж він вважає, що досягнення життєвого успіху здебільшого залежить від нього, то можна говорити про помірну-суб'єктну модель досягнення успіху [1]. Більшість студентів-іноземців розраховує на батьків та родичів, але є і такі, котрі вважають, що життєвий успіх переважно залежить від зв'язків із «впливовими людьми».

Отже, соціально-виховна діяльність педагогів і кураторів повинна бути спрямованою на надання допомоги студентам у самовдосконаленні, розвитку в них готовності до прийняття самостійних і відповідальних життєво важливих рішень, до виконання основних соціальних ролей, до перетворення досвіду і наявних соціальних відносин. Тому доробка структурно-функціональної моделі соціального виховання студентів та діагностика її ролі в освітньому процесі є однією з умов, яка впливає на якісний рівень соціального становлення іноземних студентів. Ієрархія динамічних факторів соціально-виховного впливу свідчить про доволі високий статус педагогічної та емоційно-комфортної взаємодії у системі цінностей студентства. Простежується підвищення виховного значення такого фактора, як «особистість педагога-куратора», тобто суб'єкта, що безпосередньо співпрацює і спілкується зі студентом.

Література

1. Балакірева О.М. та ін. *Молодь України: для неї і про неї*. – К. : УНДІ проблем сім'ї, 1993. – 210 с.
2. *Декларація принципів толерантності [Електронний ресурс]*. – Режим доступу: <http://www.tolerance.org.md/>.

УДК 74.5

Ірина Гінсіровська

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ІНЖЕНЕРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Iryna Hinsirowska

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

PEDAGOGICAL CONDITIONS OF PREPARING THE FOREIGN STUDENTS OF ENGINEERING SPECIALITIES FOR INNOVATIVE PROFESSIONAL ACTIVITY

Цілеспрямоване управління процесом підготовки іноземних студентів до інноваційної професійної діяльності забезпечується комплексом організаційно-педагогічних умов, які сприяють розвитку їх пізнавального інтересу, активності, творчих здібностей, ціннісних орієнтирів і, на цій основі, оволодінню системою знань, умінь та навичок, які необхідні для здійснення даного виду діяльності.

Педагогічні умови формування готовності іноземців інженерних спеціальностей до інноваційної професійної діяльності – це середовище, в якому в тісній взаємодії представлена єдність дидактичних і педагогічних факторів, що забезпечують можливість організувати активну навчально-пізнавальну діяльність студентів [2, с. 115-117].

Педагогічними умовами підготовки майбутніх фахівців до інноваційної професійної діяльності у вищих технічних навчальних закладах є:

- позитивна мотивація розробки та впровадження інновацій у виробництво;
- формування у студентів суб'єктної позиції на основі застосування активних форм і методів навчання щодо опанування досвідом майбутньої інноваційної професійної діяльності інженера;